

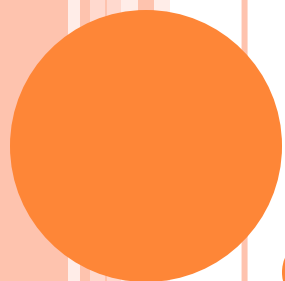
NÁKUPNÍ MARKETING A STRATEGIE NÁKUPU

PhDr. Vladimír Hřebíček

1

PODNIKOVÉ STRATEGIE SOUVISEJÍCÍ S NÁKUPEM

- Nákupní marketing
- Strategické aliance s dodavateli
- Supply Chain management – řízení dodavatelského řetězce
- Outsourcing
- Vertikální diverzifikace
- Preferování vnitrokoncernových dodavatelů
- Just– in-Time
- B2B
- Globální smlouvy s dodavateli
- Certifikace dodavatelů na základě vlastních zákaznických auditů
- Aplikování projektů 6 Sigma u dodavatelů
- Kontrola dodávek nezávislou firmou
- Metodika G8D u dodavatelů
- ...

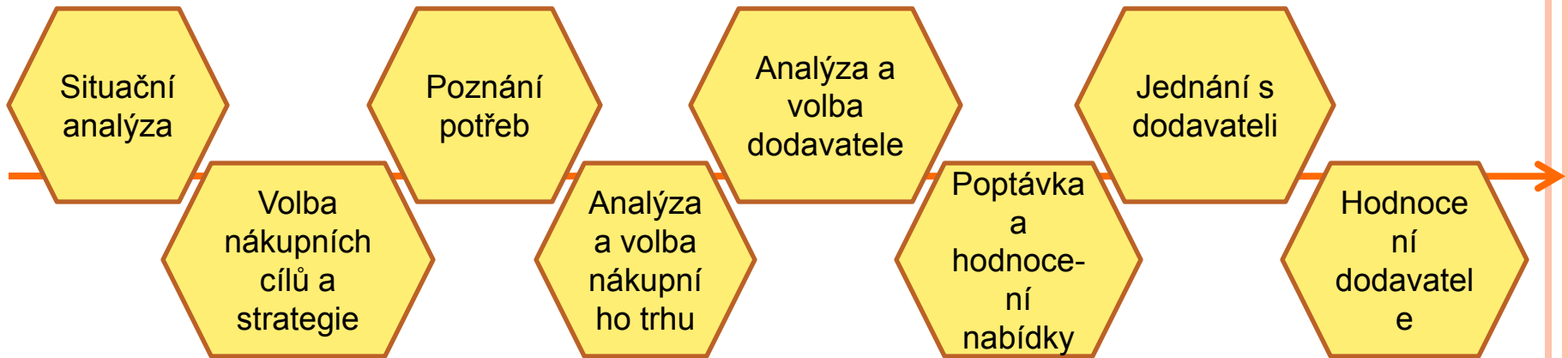

ŘÍZENÍ NÁKUPU

ÚKOLY NÁKUPU:

- Ujasnění potřeb
- Stanovení velikosti a termínů potřeby
- Hledání dodavatelů
- Volba dodavatele
- Tvorba objednávky
- Kontrola a zúčtování dodávky
- Skladování
- Vyskladnění
- Sledování spotřeby
- ...

MODEL NÁKUPNÍHO MARKETINGU

MYŠLENKA NÁKUPNÍHO MARKETINGU ODPOVÍDÁ TOMUTO PRINCIPU NÁKUPNÍHO CHOVÁNÍ:

- Nákupce má přání, tj. požadavky interních vnitropodnikových zákazníků, které je povinen zajistit, ale současně nabízí dodavateli využití jeho výkonů = stojí zde proti sobě požadavky a výkony.
- Dodavatel respektuje přání zákazníka = nabízí své výkony a chce za jejich poskytnutí přiměřenou hodnotu, má tedy rovněž své požadavky, které chce uspokojit
= opět zde stojí proti sobě výkony a požadavky.

SITUAČNÍ ANALÝZA

- Podstatou je zjištění a vyhodnocení podmínek, na základě kterých bude volena strategie nákupního marketingu a za jakých budou prováděna jednotlivá nákupní rozhodnutí a opatření.
- Jde o mapování okolností, kterým je nutno nákupní činnost přizpůsobit, aby byly využity příležitosti anebo se snížila rizika hrozeb.

SITUAČNÍ ANALÝZOU SE NÁKUP PŘIPRAVUJE NA

- Pokles poptávky po podnikových produktech,
- Zhoršení kvality u dodavatelů,
- Docílení flexibility vůči převisu nabídky na trhu,
- Vyloučení problémů s dodavateli
- ...

Tato analýza je analogií SWOT analýzy

PŘÍKLAD CHARAKTERISTIKY NÁKUPNÍ KONSTELACE

Odbytový trh	Nákupní trh	Vlastní podnik	Okolí
<ul style="list-style-type: none"> •Schopnost předpovídat změnu požadavků •Vývoj poptávky •Změny v počtu zákazníků •Konkurenční vztahy	<ul style="list-style-type: none"> •Ochota dodavatelů •Monopolní chování •Likvidita dodavatelů •Kvalitativní problémy dodavatelů •Kvantitativní problémy dodavatelů •Konkurenční vztahy •Rozsah nabídky •Vývoj cen	<ul style="list-style-type: none"> •Vlastní likvidita •Nedostatky nákupní činnosti •Konstrukční chyby •Problémy ve výrobě (kvalita, kvantita) •Úroveň výzkumu a vývoje	<ul style="list-style-type: none"> •Politická situace •Hospodářská politika •Měnová politika •Omezující podmínky rozvoje potřeb

SPRÁVNĚ POZNANÉ PODMÍNKY SE PROJEVÍ:

- Změnou výkonů (*zvýšení, snížení, rozšíření o nové výkony*),
- Změny množství,
- Změny cen,
- Změny v načasování dodávek,
- Změny dodavatelských trhů.

MAPOVÁNÍ PODNIKOVÉHO POTENCIÁLU PŘI TVORBĚ HODNOTOVÉHO ŘETĚZCE

- a) Popis výchozí situace, zhodnocení vlastní pozice,
- b) Určení vlastního potenciálu:
  - Personálního,
  - Organizačního,
  - Věcného,
  - Finančního,
  - Image,
- c) Požadavky na nákupní potenciál – představa žádoucího stavu – na základě promítnutí podnikových a nákupních cílů. Výsledkem je návrh:
  - Kvantitativních změn,
  - Kvalitativních změn,
- d) Analýza předpokládaných změn z hlediska orientace na podnikový input/output,
- e) Plán konkrétních opatření.

CÍLE PRO NÁKUP

Jsou odvozeny z celopodnikových cílů.

Obecně bývají nákupní cíle:

- Snížení opatřovacích nákladů,
- Snížení rizika při opatřování materiálu,
- Zvýšení flexibility a autonomie nákupu, zvýšení kvality nákupních činností,
- ...

Cíle musí být převedeny na konkrétní prováděcí úkoly.

PŘÍKLADY CÍLŮ NÁKUPNÍHO MARKETINGU

CÍLE ZAMĚŘENÉ NA ...

výrobek	servis	platební podmínky	komunikaci	ostatní
<ul style="list-style-type: none"> •Hromadná výroba •Kusová výroba •Levné výrobky •Špičkové výrobky •Inovace •Speciální výrobky •Atd. 	<ul style="list-style-type: none"> •Zvýšení dodací pohotovosti •Lepší přizpůsobivost •Zlepšení dodávek náhradních dílů •Rozšíření garancí •Zlepšení kontroly •Atd. 	<ul style="list-style-type: none"> •Snížení nákupních cen •Orientace na pevné ceny •Prodloužení platebních termínů •Atd. 	<ul style="list-style-type: none"> •Zlepšení styků s dodavateli •Zlepšení personálních vztahů •Zvýšení podílu normaliz. Nabídek •Atd. 	<ul style="list-style-type: none"> •Vyhledávání kooperací •Zvýšení exkluzivity •Snížení stavů zásob •Větší využití železniční dopravy •Atd.

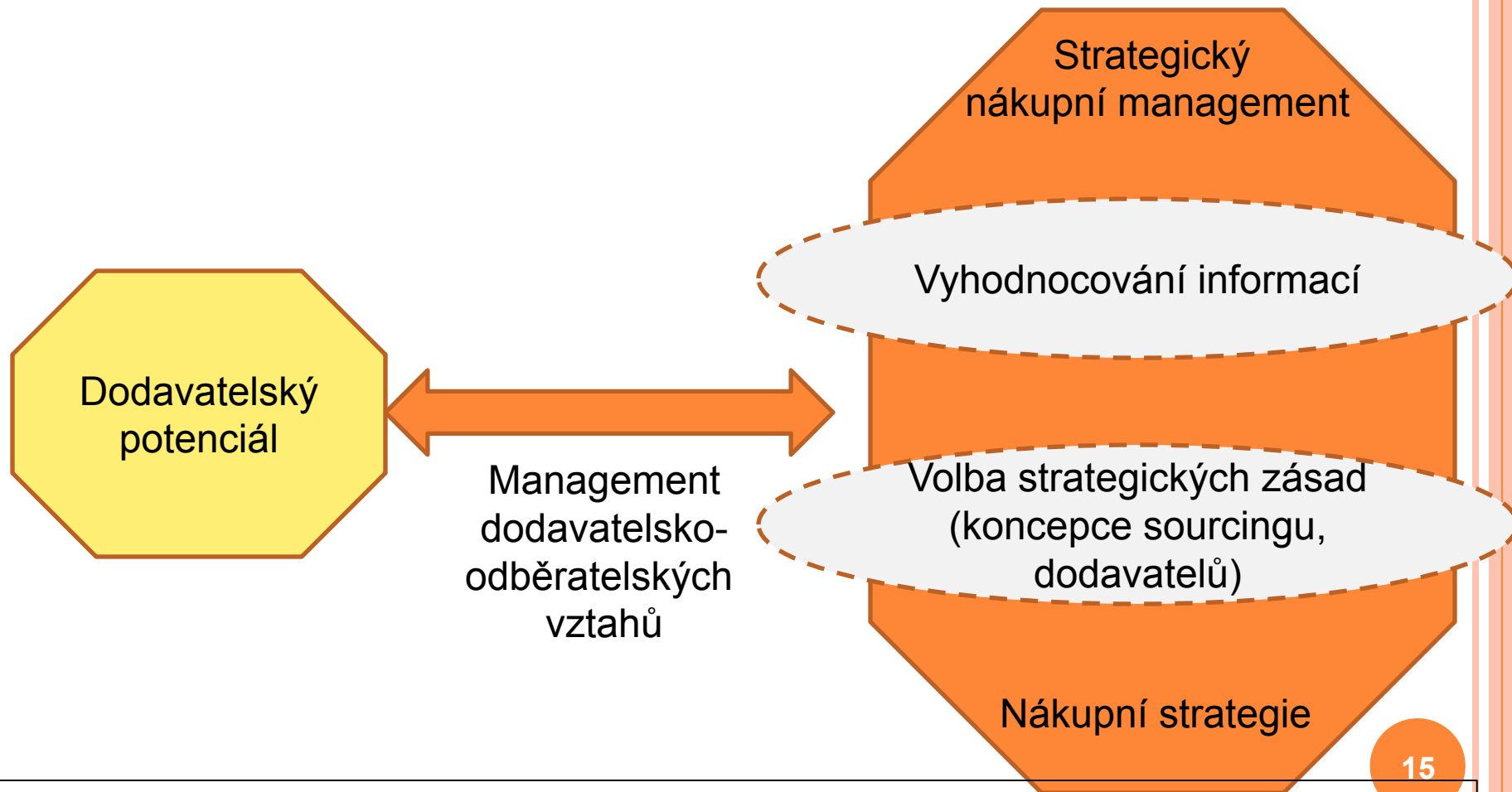
VOLBA NÁKUPNÍ STRATEGIE A NÁKUPNÍCH CÍLŮ

Strategický management nákupu je výsledkem:

- Situační analýzy,
- Průnikem
  - nákupního managementu a
  - podnikového strategického managementu.

Předpokladem je soulad strategických úkolů nákupního managementu s podnikovou strategií a podnikovými cíli.

ÚKOLY STRATEGICKÉHO NÁKUPNÍHO MANAGEMENTU

Strategický nákupní management poskytuje základní kritéria pro rozhodování v závažných krocích nákupního marketingu.

PŘÍKLADY CÍLŮ PRO RŮZNÉ CÍLOVÉ OBJEKTY

Cílový objekt	Příklady
Nákup jako celek	<ul style="list-style-type: none"> •Vysoká jistota zabezpečení •Malý podíl chybějících položek
Nákup jednotlivých položek	<ul style="list-style-type: none"> •Nízké opatřovací náklady •Vysoké nasazení pracovníků
Dodavatelé jako celek	<ul style="list-style-type: none"> •Přiměřený počet dodavatelů •Rozšíření podílu dodavatelů s rámcovými smlouvami o dodávkách
Jednotliví dodavatelé	<ul style="list-style-type: none"> •Vysoká kvalita dodávek •Vysoká kapacita
Předmět nákupu jako celek	<ul style="list-style-type: none"> •Nízká rozmanitost •Vysoký podíl standardizace
Jednotlivé předměty nákupu	<ul style="list-style-type: none"> •Nízké ceny •Vysoká kvalita

DVA ZPŮSOBY PŘÍSTUPU K NÁKUPU:

- Aktivní chování, které vede k dosažení změny a využití rámcových podmínek pro nákupní rozhodování,
- Pasivní chování, které představuje pouhá snaha o využití daných podmínek při rozhodování.

ROZDÍLY V ÚČINKU STRATEGIÍ

- Interní účinek – strategické cíle jsou zaměřeny na aspekty ovlivnitelné podnikem,
- Externí účinek – strategické cíle zaměřené na vyvolání změn (aktivní chování) na základě vlastního jednání na trhu.

SOURCINGOVÉ STRATEGIE

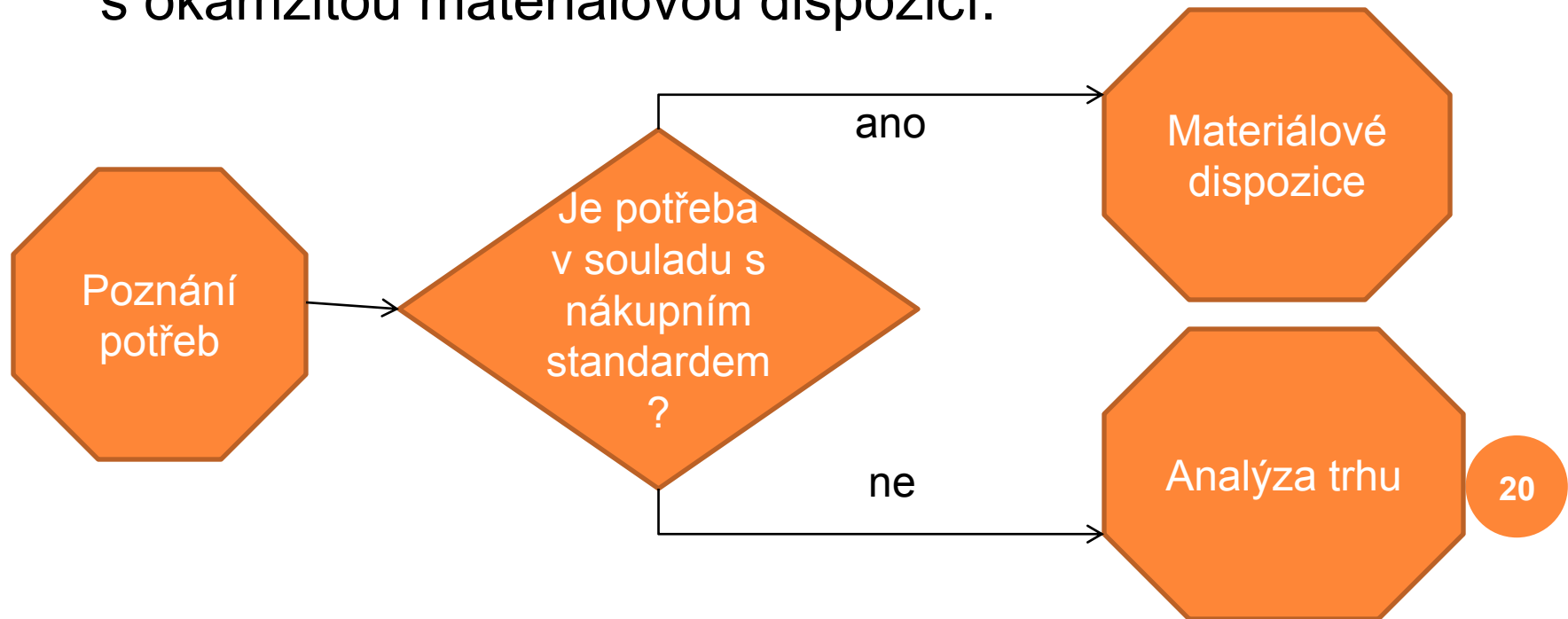
Součástí nákupní strategie je i zásadní volba zdrojů a jejich vazba na zásobované objekty vlastní firmy.

Členění:

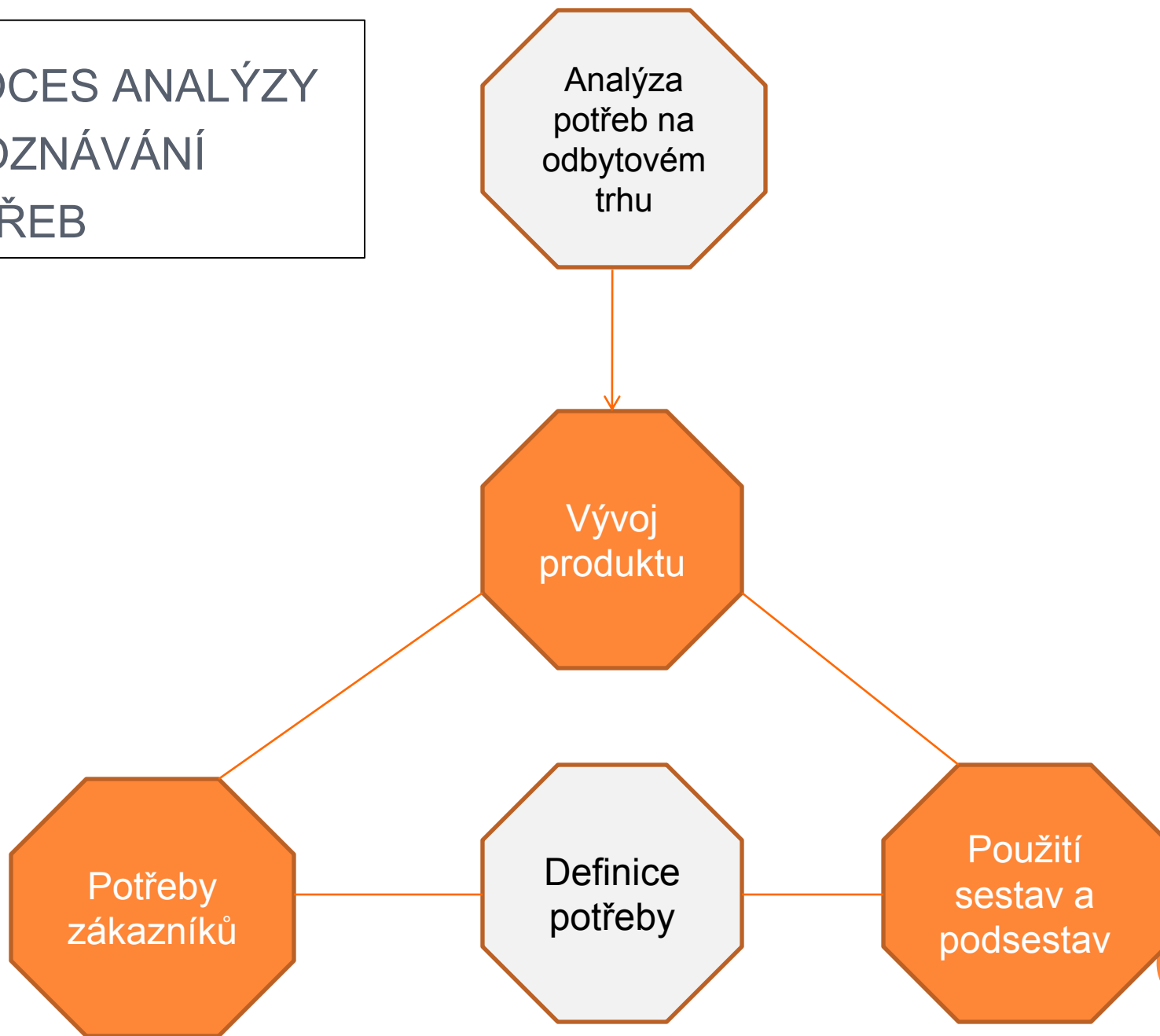
- a) Podle geografického rozložení (vzdálenost dodavatelů):
  - Global sourcing = mezinárodní zdroje
  - Local sourcing = tuzemští dodavatelé
- b) Podle počtu dodavatelů
  - Single sourcing = počet se redukuje, zaměřuje se na kvalitu dodávek
  - Multiple sourcing = nejméně dva dodavatelé pro jeden materiál. Cílem je zajištění úzkých míst v dodávkách.
- c) Podle rozsahu dodávaných výkonů
  - Component sourcing = dodávky pro montážní činnost,
  - Modular sourcing = výběr dodavatelů v návaznosti na jednotlivé stupně výrobního procesu.

POZNÁNÍ POTŘEB

- Specifikace potřeb by měly být definovány tak, aby mohly být východiskem pro volbu trhu a dodavatele.
- Především je nutné specifikovat potřeby v souladu s okamžitou materiálovou dispozicí.

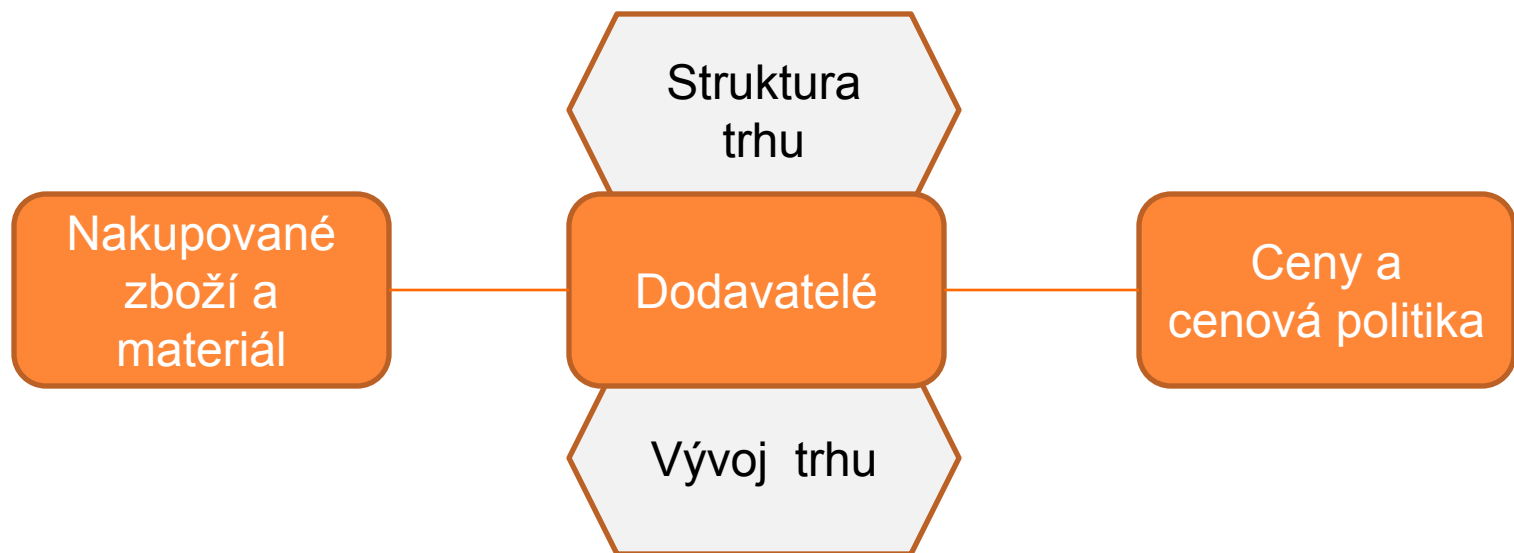

PROCES ANALÝZY A POZNÁVÁNÍ POTŘEB

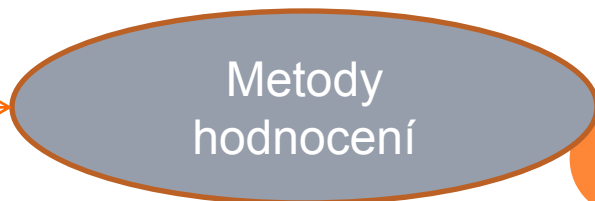
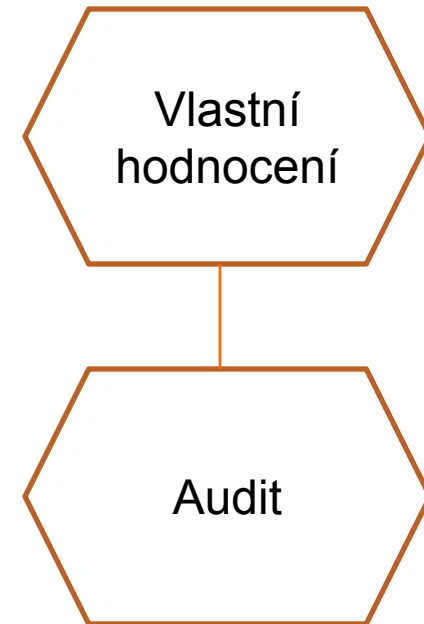
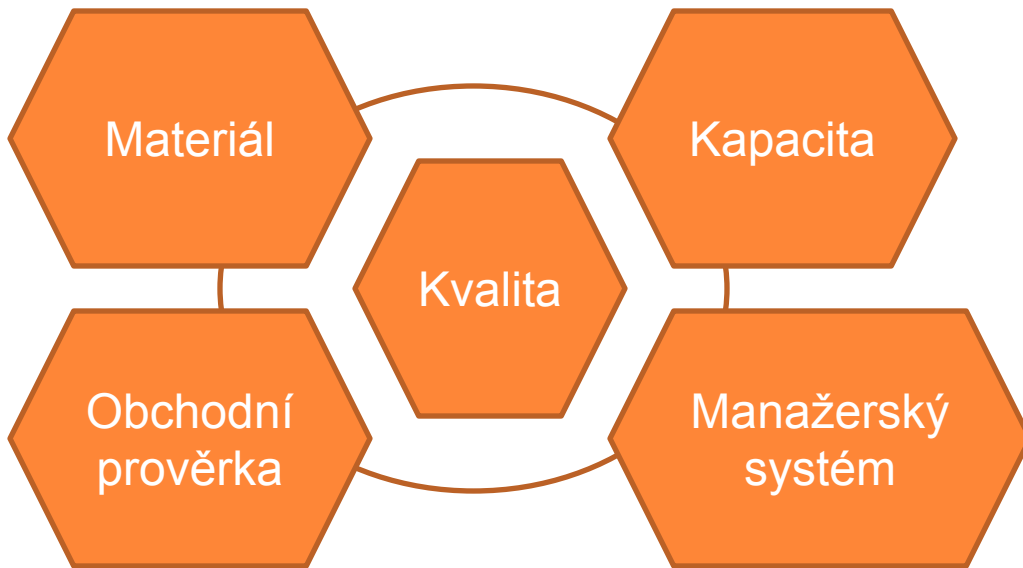

ANALÝZA A VOLBA NÁKUPNÍHO TRHU

Informace získávané výzkumem nákupního trhu:

ANALÝZA A VOLBA DODAVATELE

POPTÁVKA A HODNOCENÍ NABÍDKY

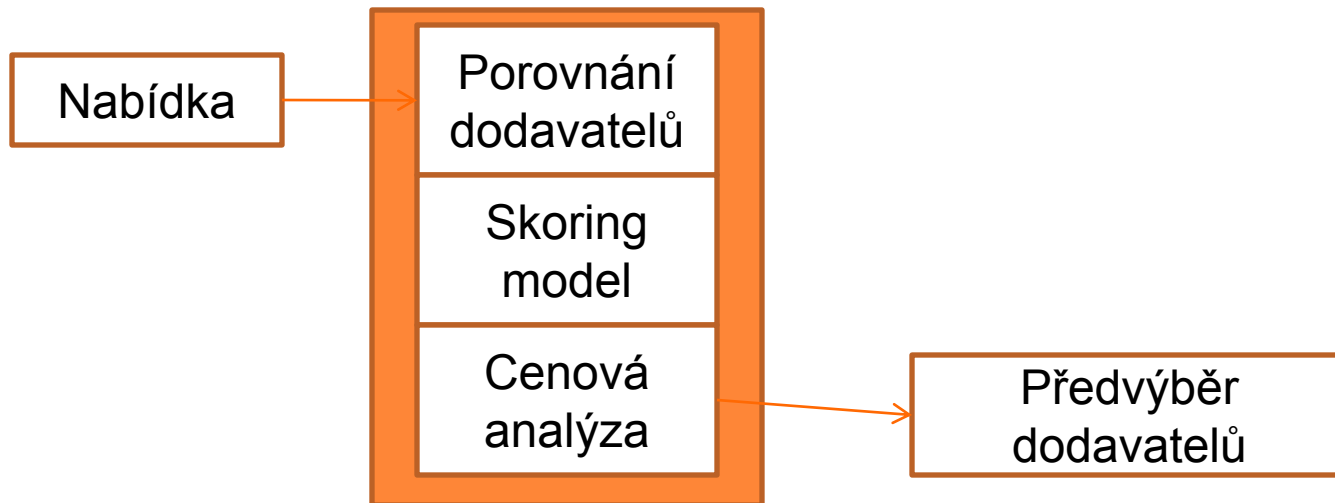
Poptávka by měla obsahovat zejména následující informace:

- Označení materiálu,
- Množství – celkové, případně dílčí dodávky,
- Požadované vlastnosti materiálu
- Způsob požadovaného zpracování,
- Očekávané záruky, služby, případně rozsah dodávek,
- Požadavky na balení,
- Dodací a platební podmínky,
- Očekávané rabaty, skonta a jiné slevy,
- Dodací lhůty.

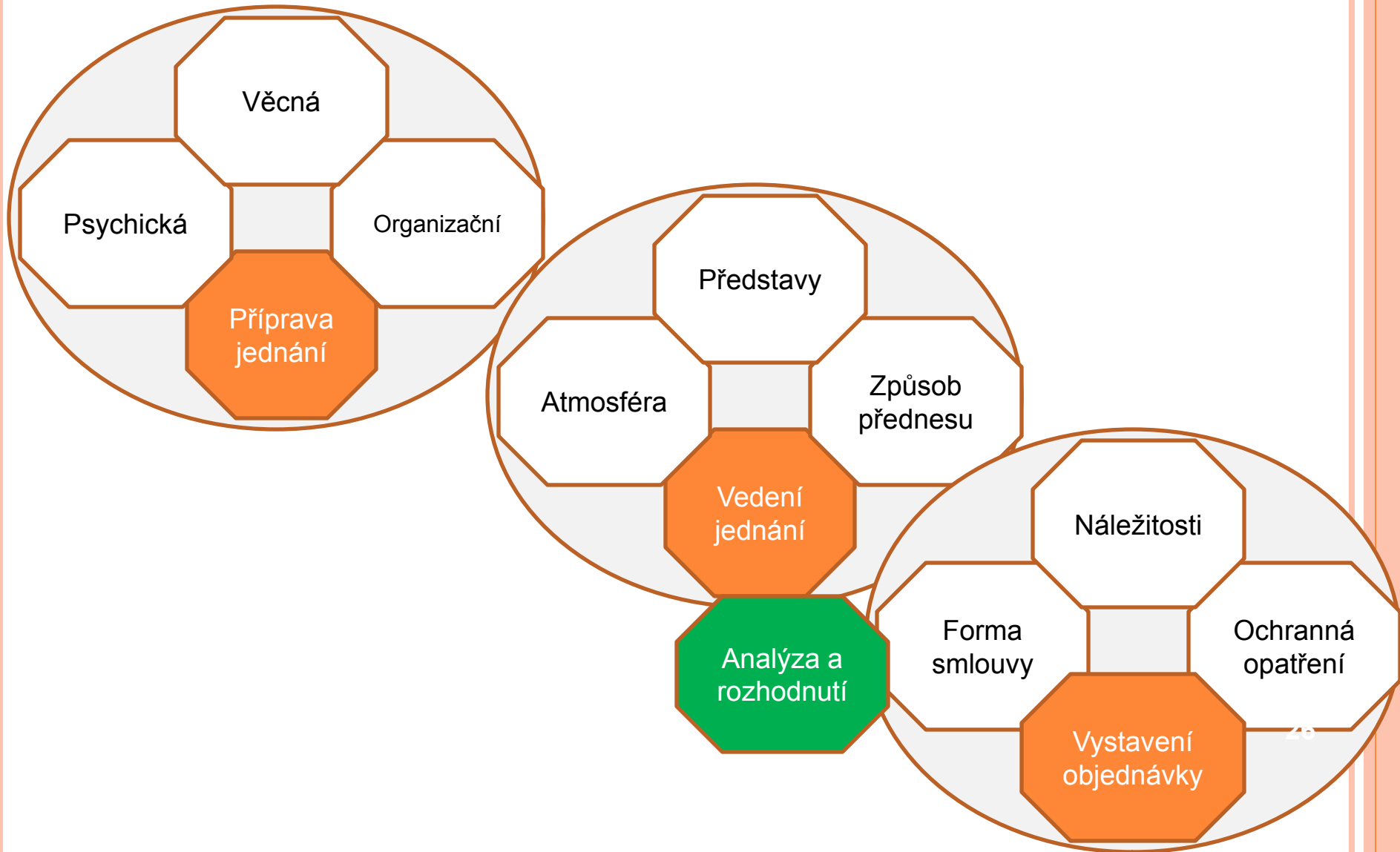

PRVOTNÍ ZHODNOCENÍ NABÍDEK

- Z formálního hlediska, kdy se soustředíme na odpověď na jednotlivé informace, které byly předmětem poptávky,
- Z materiálového hlediska, zda odpovídá nabídka definovaným kritériím požadovaného materiálu.

JEDNÁNÍ S DODAVATELEM A VYSTAVENÍ OBJEDNÁVKY

VZTAHY MEZI KUPUJÍCÍM A PRODÁVAJÍCÍM

	Slabý prodejce	Silný prodejce
Silný nákupce	Prodejce v roli prohrávajícího	Jednání na kvalifikované úrovni
Slabý nákupce	Hra na schovávanou	Prodávající v roli diktátora

KONTROLA DODÁVKY A HODNOCENÍ DODAVATELE

Kritéria hodnocení:

- Kvalita
- Náklady
- Dodavatelská spolehlivost
- Technické schopnosti
- Dodavatelský servis
- Komunikace s dodavatelem
- Ostatní (místo, společenská zodpovědnost, dodržování předpisů o obalech apod.)

PORTFOLIO DODAVATELŮ:

		Objem dodávek	
		Nízký	Vysoký
Strategický význam dodávek	Vysoký	HÝČKÁNÍ	PREFEROVÁNÍ
	Nízký	NEDŮLEŽITÍ	VÝZNAMNÍ